

MIQUEL PUJADÓ / ISABEL-CLARA SIMÓ

Mireu l'Ovidi *Antoni Miró*

el convent
espai d'art

MIQUEL PUJADÓ / ISABEL-CLARA SIMÓ

Mireu l'Ovidi *Antoni Miró*

L'OVIDI DE VACANCES 2005 (Gràfica digital/lleug, 81x60)

el convent
espai d'art

FARE VACANCES 2012 (Acer cortén, 500x240x45) Passeig Ovidi Montllor, Alcoi

**Ajuntament
de Vila-real**

Cultura

Regidoria de Normalització Lingüística

el convent
espai d'art

© AMB-Disseny
© Antoni Miró
© Autors texts i fotos
Gràfiques Alcoi, S.L.U.
Dipòsit legal: A 304-2015
Edita: Ajuntament de Vila-real

OVIDI MONTLLOR: LA PARAULA, EL GEST, LA IMATGE

Antoni Miró és un artista integral i agosarat. Un home convençut que les recerques més avantguardistes no són compatibles amb el sentiment de pertinença a una terra que voldrien deixar sense nom, a una llengua amenaçada que alguns voldrien fragmentada i folkloritzada, subsidiària, inútil.

Antoni Miró és una artista universal, d'una universalitat que li hauria estat impossible d'assolir sense el seu arrelament profund i dolorós al País Valencià i a la llengua catalana. "Quede clar, també que són covards / tots aquells que obliden les arrels..."

Això cantava Ovidi Montllor.

És d'estranyar que l'Ovidi i en Toni en fossin amics?

És d'estranyar que en Toni dediqui, ara i aquí, una exposició no solament a l'amic, sinó a un dels artistes més importants que ha donat el País Valencià?

L'Ovidi va desenvolupar, com Antoni Miró –amb el vent de cara, i en un país que ha tendit ha buscar la felicitat en l'assumpció suïcida de l'amnèsia històrica- una obra d'una rara coherència, d'una qualitat de densitat sorprenents.

I, tot plegat, partint pràcticament de zero: l'Ovidi, des de la seua condició de membre conscient d'una classe i d'una nació aprimides, va posar constantment a prova la seua ferotge voluntat d'aprenentatge. I així va arribar a domesticar aquests animals esquerps que anomenen mots, per a dir, o per a suggerir, allò que li passava pel cap, allò que necessitava treure's del pap. Però això no és tot.

L'Ovidi va saber fer evolucionar les seues melodies des d'una efectivitat un xic prime-ria fins a una notable complexitat, sense perdre mai de vista que una cançó és un TOT, un difícil equilibri entre paraula, música i interpretació. Però això no és tot.

L'Ovidi va saber avançar-se al seu temps, amb els rics incomprès pels crítics que no senten felïços sinó enganxen etiquetes: l'audició de Crònica d'un Temps (1973) continua essent, més de tres dècades després de la seua publicació, una bufetada a tots aquells que intenten reduir la Cançó en general, i l'Ovidi en particular, a un tòpic groller. Però això no és tot.

L'Ovidi ens va fer entendre de debò Salvat-Papasseit. I Estellés. I va cantar i dir versos de Sagarra, de Pere Quart, d'Espriu, de Blai Bonet, de Maiakovski, amb aquella aparent naturalitat que només s'aconsegueix amb una hàbil combinació d'esforç i de gran Art. Però això no és tot.

I no és perquè l'Ovidi sentit és extraordinari, punyent, però incomplet. L'Ovidi també és el gest: l'expressió del rostre, la manera d'alçar les celles, el somriure o el rictus amarg, l'esguard acerat de l'Home malgrat tot dempeus...

L'Ovidi alçava una mà i totes les mirades quedaven suspeses en aquest moviment, mai gratuït, realitzat amb la saviesa dels més grans: Brel, Montand, Reggiani... Els meus records de l'Ovidi en escena van lligats a la veu i al gest d'una manera indissoluble:

Recordo com a la fi de la "Cançó de les balances" els seus braços s'obrien (i quan s'ajunten els homes) i s'obrien (i quan s'ajunten els homes) i s'obrien (i quan s'ajunten els homes) com si volguessin abraçar el dolor de tota la Humanitat (...rient i plorant la canten!).

Recordo la dansa hilarant amb què interpretava “Sol d’estiu”, contraccançó de temporada on una breu anada a la platja esdevenia un autèntic malson per al treballador que intentava desconnectar per un dia d’una feina alienant.

Recordo com els “Va com va” de la cançó epònima eren dits amb totes les expressions facials i vocals imaginables, des de la trista resignació fins al sarcasme salvatge.

Recordo la immensa delicadesa amb què dibuixava en l’aire el cigarret de l’entranyable Teresa, mentre la boja prenia cos i la seua presència esdevenia una punyent denúncia de la misèria mental d’un franquisme encara massa viu.

Recordo la mà que queia periòdicament, amb brusquedat, com un tallant inapel·lable, a “Carnisseria”.

Recordo el posat volgudament ridícul que assumia quan es convertia en la dona de Joan Anton, el burgès que desitjava exhibir-se al Liceu, a “Una nit a l’òpera”.

Recordo la immobilitat absoluta i sobtada amb què subratllava, per contrast amb els temes anteriors, el dramatisme de cançons com “Dos anònims” (tal com feien, ara que hi penso, Les Frères Jacques en interpretar la impressionant “Barbara” de Jacques Prévert).

Recordo el seu diàleg amb la titella amb què desenvolupava la història d’en Jaume Poch i Prou, símbol irrisori i patètic de la condició humana trepitjada, personatge que havia de sentir crits tota la vida, fins i tot per part del metge –impacient en veure que no es moria quan li tocava.

Em vénen tants records al cap així que penso en aquella figura menuda vestida de negre que, així que pujava a l’escenari, creixia, creixia... Però l’Ovidi no el puc ficar en un parell de fulls mecanografiats. Així doncs, ben poca cosa més tinc a dir-vos:

Quan senti un disc de l’Ovidi, escolteu els seus gestos.

Quan contempleu l’obra que Antoni Miró ha dedicat el seu, al nostre, amic, observeu la veu que esqueixat l’obra plàstica, i descobriu la veritat que roman sempre amagada sota la pell de realitat aparent –tot esperant que un artista l’exhibeixi nua davant de nosaltres.

I, sobre tot, no parreu de l’Ovidi com qui parla d’un difunt. Ell va escriure un dia, per peteneres:

“I un cop s’acabe la rifa
que la vida m’ha donat,
si és possible, sota terra
faré crits de llibertat.
Entre cucs i terra i fusta
faré crits de llibertat.
La mort no s’esborrarà!”

Doncs bé, la va encertar. Ell és viu. Molt més viu que certs cadàvers que s’agiten cada dia a les pantalles televisives, i que passen la seua descomposició per despatxos i poltrones. L’Ovidi és viu. I mentre ell sigui viu, la nostra dignitat com a poble serà tan difícil d’enterrar com el difunt de l’Estellés, aquell que no es deixava ficar dins del taüt.

“Sóc al món: s’ha de notar”

I tant que es nota, Ovidi! i tant que es nota, Toni!

MIQUEL PUJADÓ

QUAN DIC ALCOI, DIC OVIDI MONTLLOR / QUAN DIC ALCOI, DIC ANTONI MIRÓ

Quan dic Alcoi, dic Ovidi Montllor. Quan dic Ovidi Montllor dic Alcoi, i moltes coses més. Per exemple, la tendresa. La justícia social. La metàfora esqueixada. La veu ronca i profunda. El pragmatisme innocent. Tot això que era, i és, Ovidi Montllor.

Hi ha persones que moren abans d'hora i que fan plorar els seus amics i la gent que les estima. Un artista que mor, però, rep homenatges i se'n diuen lloances, però l'esquerpa societat cultural, els egos inflamats de tots els que hi formem part, acaba per oblidar-lo. Alguna celebració escadussera. Algun record en data assenyalada. I capes d'oblit fins que se l'enduu la història i o bé esdevé un clàssic, o bé desapareix per sempre més.

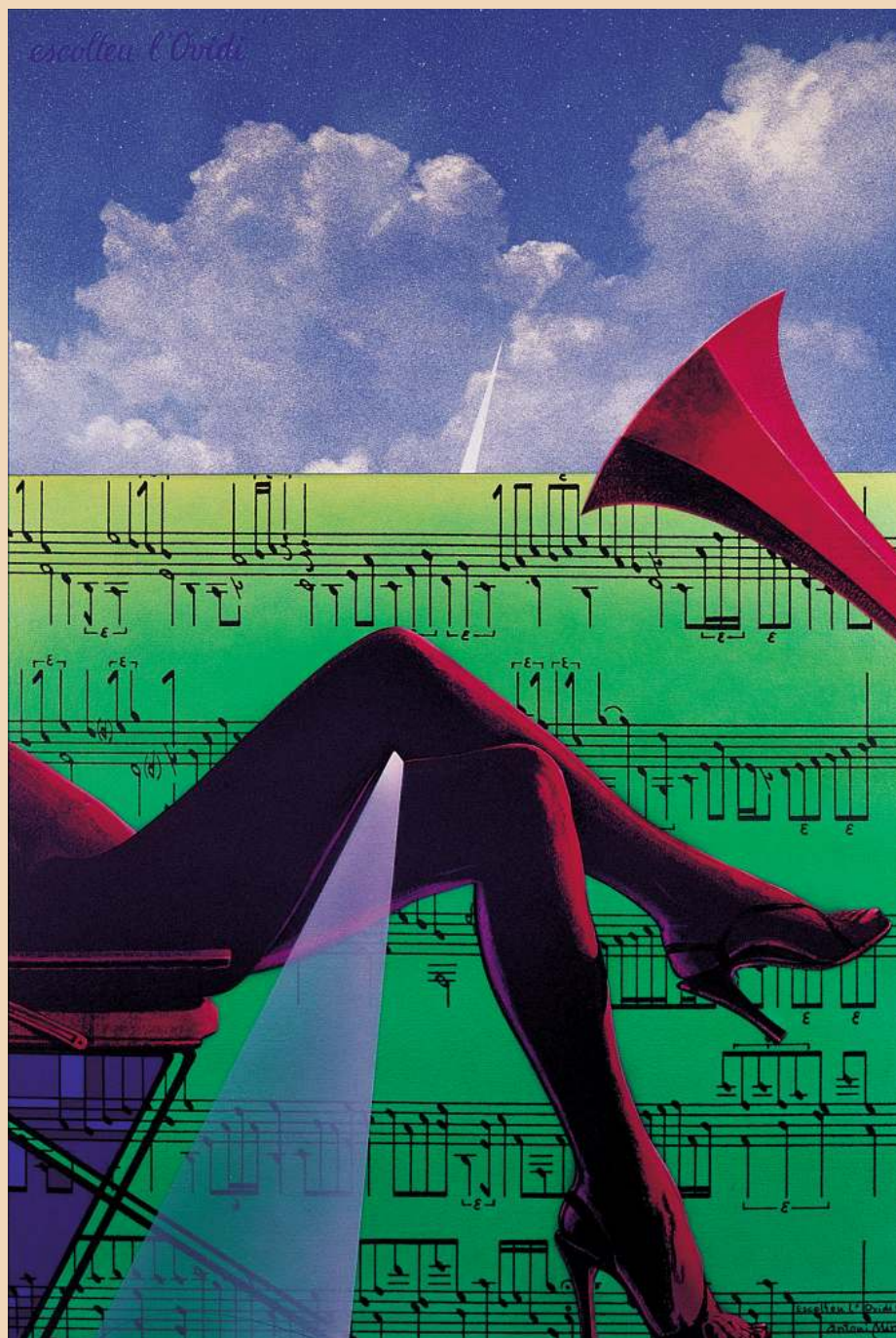
Però Ovidi, no. Ovidi mor i el plora un país sencer. I passen els anys i els joves l'escolten i el fan més gran encara. Quan els qui no coneixen l'artista traspasat són els qui el recorden, és que ha nascut un clàssic. I aquest és el cas d'Ovidi Montllor, no gens freqüent, i menys en uns Països Catalans acomplexats i perplexos.

Quan vaig a un recital de gent jove, enmig del gavadal d'excel·lents nous grups i de bons cantants que tenim, i veig que li dediquen una cançó a Ovidi o que en fan una versió pròpia, puc tocar el cel amb la punta dels dits. Ovidi és i serà per sempre més el nostre clàssic. Tenim el gran Joan Fuster. Tenim el millor poeta de l'Europa moderna, que és Vicent Andrés Estellés. Tenim l'immens Antoni Miró. I tenim a Ovidi.

Quan dic Alcoi també dic Antoni Miró, el pintor del Sopalmo, el pintor de la realitat, el pintor que transforma el silenci en crit, el pintor que ultrapassa les convencions de la pintura, les modes i l'inevitable sentit decoratiu, una mica llepat, que veiem en els artistes contemporanis –i que ens perdone l'adustesa d'Antoni Tàpies, que ens ha deixat recentment-. I quan dic Antoni Miró no puc evitar pensar en Ovidi. I no sols perquè foren amics, amics d'aquells profunds, aquells que s'entenen amb un gest, sinó perquè compartien un univers comú: la fera ferotge habita en les teles immenses i punyents del pintor, i la sèrie *El dòlar*, per exemple, habita en les cançons d'Ovidi.

Així doncs estem a davant d'un espill que reflecteix una realitat i d'una realitat que reflecteix el contingut de l'espill: una doble mirada, una muda complicitat, un bategar comú. Entre l'espill i el seu reflex, s'hi passeja el cavaller Ausiàs March, amb l'ànima rompuda de tant d'amor.

ISABEL-CLARA SIMÓ

ESCOLTEU L'OVIDI 1995 (Acrílic s/ taula, 98x68)

A LA VIDA (A OVIDI MONTLLOR) 2000/ Barcelona (Acrflic s/ llenç, 100x100)

LA MIRADA "LES MEVES VACANCES" 2003/ Barcelona (Acrílic i dibuix s/lenç, 100x100)

UNA DE POR 2004/ Alcoi (Acrílic i metall s/ llenç, 100x100)

HISTORIA D'UN AMIC 2004/ Alcoi (Acrílic s/ llenç, 100x100)

CORAL ROMPUT "A Vicent A. Estellés" 2004/ València (Acrílic i metall s/ lleng, 100x100)

ESBÓS, VA COM VA 2003/ Canet (Acrílic i metall s/ llenç, 92x65)

TOT EXPLOTA 2003 (Acrílic s/ llenç, 92x65)

BON DIA, OVIDI 2006 (Acrílic i metall s/ llenç, 81x81x4)

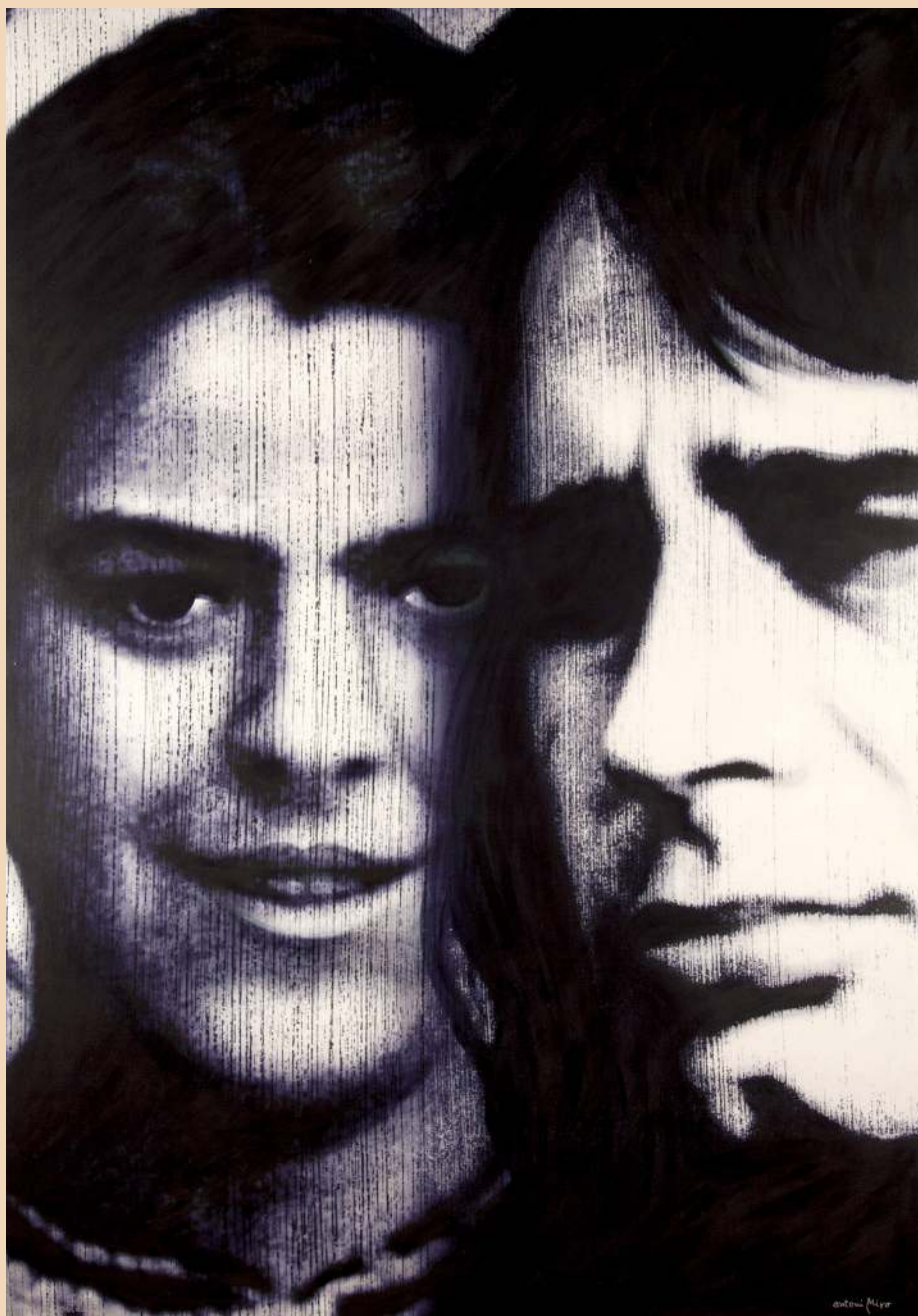
LLIÇO DE SUMES 2004/ Barcelona (Acrílic s/ llenç, 92x65)

HÈCTOR-OVIDI 2005/ Alcoi (Acrílic s/lleug i fusta, 200x85x41) Fragment

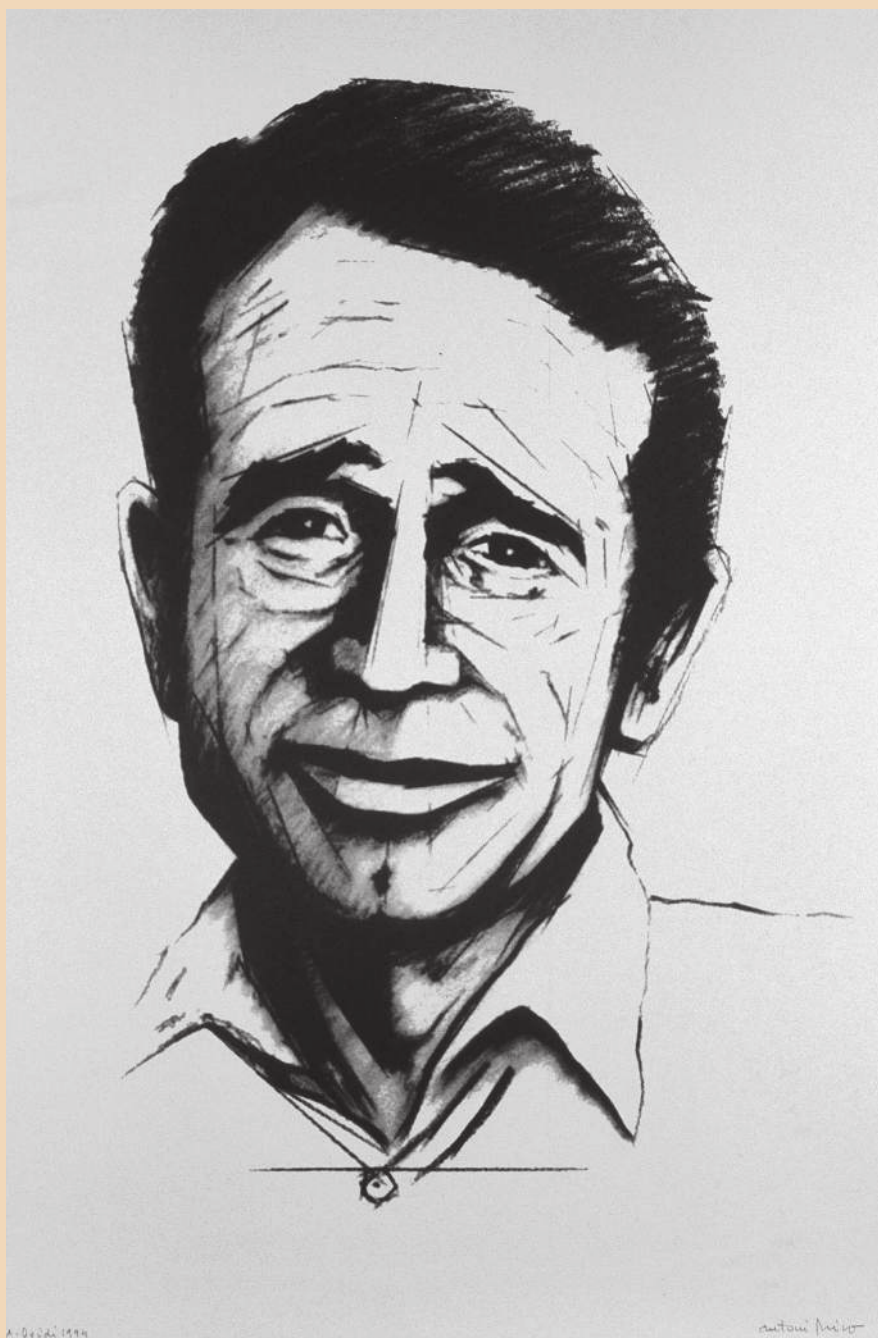
HÈCTOR-OVIDI 2005/ Alcoi (Acrílic s/lleç i fusta, 200x85x41)

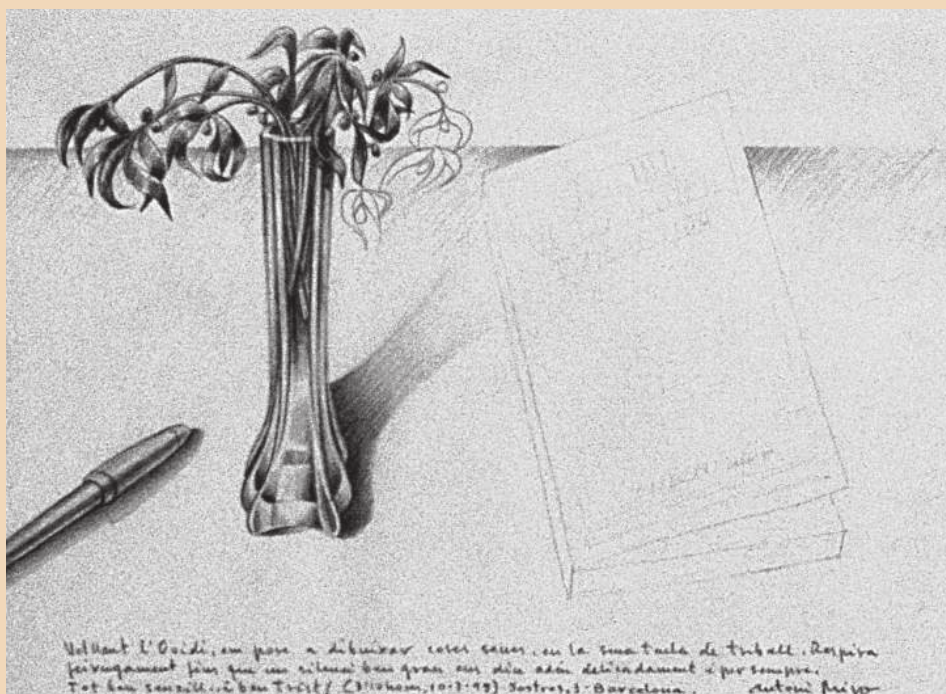
A TERESETA I OVIDI 2013/ Alcoi (Acrilic-mixta s/lleņ, 162x114)

A OVIDI MONTLLOR 2012/ Alcoi (Acrílic-mixta s/lleç, 162x114)

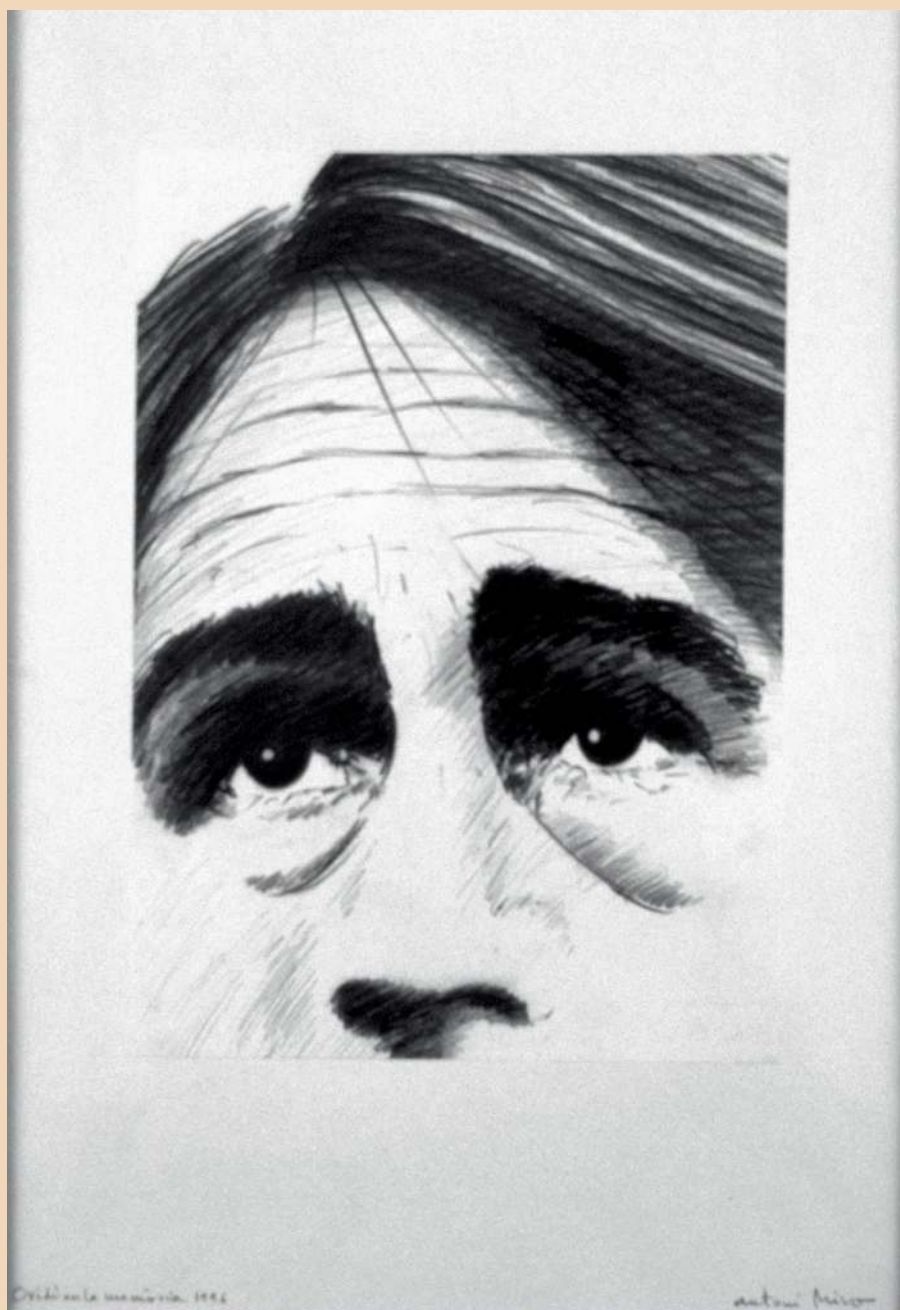
A OVIDI MONTLLOR 1994 (Dibuix, 76x56)

SOSTRES, 3 - BARCELONA 1995 (Dibuix, 21x29'5)

AQUÍ MANCA L'OVIDI 1995 (Dibuix, 29x21)

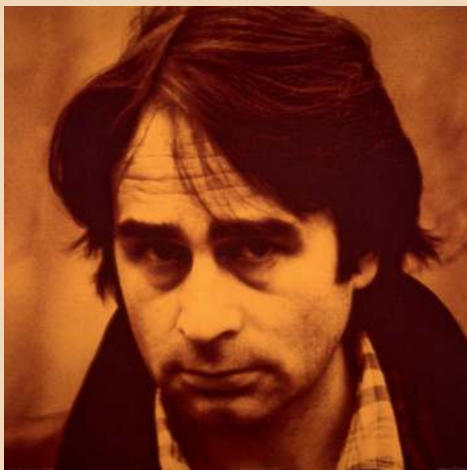
OVIDI EN LA MEMÒRIA 1996 (Dibuix, 53x37)

PROLETARIAT 2006/ "A l'Ovidi" (Acrílic i metall s/ llenç, 437x259x4, Políptic) Seu CCOO, Alcoi

SENZILLAMENT L'OVIDI 2006 (Acrílic i metall s/ llenç, 81x81x4)

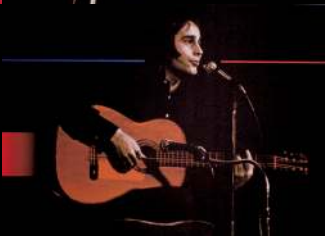
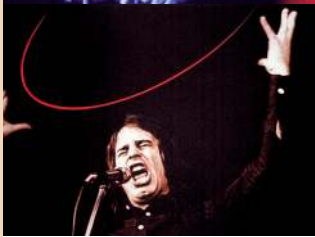
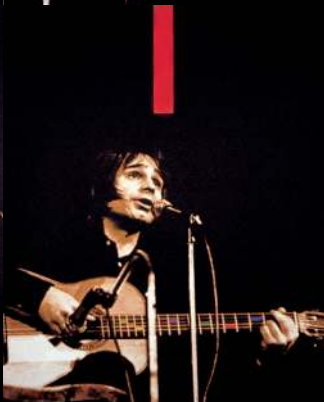
VACANCES 2005 (Gràfica digital/lleç, 81x81) HISTÒRIA 2005 (Gràfica digital/lleç, 81x81)
 VERMELLA 2005 (Gràfica digital/lleç, 81x81) AQUÍ MANCA L'OVIDI 2006 (Gràfica digital/lleç, 81x81)

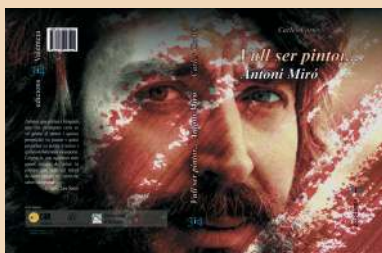
TANGO 2008 (Gràfica digital, 54x38)

VA COM VA 2003/ Canet (Acrílic i metall s/ llenç, 92x65)

Portada Biografia

www.antonimiro.cat
art@antonimiro.com
facebook.com/antonimiro

ANTONI MIRÓ naix a Alcoi el 1944. Viu i treballa al Mas Sopalmo. El 1960 rep el primer premi de pintura de l'Ajuntament d'Alcoi. El mes de gener de 1965 realitza la seua primera exposició individual i funda el Grup Alcoiart (1965-1972) i en 1972 el Gruppo Denunzia a Brescia (Itàlia). Són nombroses les exposicions dins i fora del nostre país, com també els premis i les mencions que se li han concedit. És membre de diverses acadèmies internacionals.

En la seua trajectòria professional, Miró ha combinat una gran varietat d'iniciatives, des de les directament artístiques, on manifesta l'eficaç dedicació a cadascun dels procediments característics de les arts plàstiques, fins a la seua incansable atenció a la promoció i foment de la nostra cultura.

La seua obra, situada dins del realisme social, s'inicia en l'expressionisme figuratiu com una denúncia del patiment humà. A finals dels anys seixanta el seu interès pel tema social el condueix a un neofiguratisme, amb un missatge de crítica i denúncia que als setanta s'identifica plenament amb el moviment artístic anomenat *crònica de la realitat*, inserit dins dels corrents internacionals del pop-art i del realisme, prenent com a punt de partida les imatges propagandístiques de la nostra societat industrial i els codis lingüístics utilitzats pels mitjans de comunicació de masses.

Les diferents èpoques o sèries de la seua obra com "Les Nues" (1964), "La Fam" (1966), "Els Bojos" (1967), "Experimentacions" i "Vietnam" (1968), "L'Home" (1970), "Amèrica Negra" (1972), "L'Home Avui" (1973), "El Dòlar" (1973-80), "Pinteu Pintura" (1980-90), "Vivace" (1991-2001), "Sense Títol" (2001-2013) i des del 2014 "Sense Sèrie", rebutgen tota mena d'opressió i clamen per la llibertat i per la solidaritat humana. La seua obra està representada en nombrosos museus i col·leccions de tot el món i compta amb una bibliografia abundant que estudia el seu treball exhaustivament.

En resum, si la seua pintura és una pintura de conscienciació, no és menys cert que en el seu procés creatiu s'inclou un destacat grau de *conscienciació de la pintura*, on diverses experiències, tècniques, estratègies i recursos s'uneixen per a constituir el seu particular llenguatge plàstic, que no s'esgota en ser un *mitjà* per a la comunicació ideològica, sinó que, de manera paral·lela, es constitueix en registre d'una comunicació estètica evident.

**Ajuntament
de Vila-real**

Cultura

Regidoria de Normalització Lingüística

Col·labora:

CÀTEDRA
ANTONI MIRÓ
D'ART CONTEMPORANI
UNIVERSITAT D'ALACANT

AJUNTAMENT D'ALICHI
AJUNTAMENT D'OTIS

Mireu l'Ovidi
Antoni Miró
Juliol-Agost 2015

**Ajuntament
de Vila-real**

Cultura

Regidoria de Normalització Lingüística

Col·labora:

